

TANÁR SZAKOS HALLGATÓK IKT HASZNÁLATI SZOKÁSAI ÉS PREFERENCIÁI

R. Tóth Krisztina*, Molnár Gyöngyvér**

*SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

** SZTE Neveléstudományi Intézet, MTA-SZTE Képességkutató Csoport

Kulcsszavak: tanárképzés, IKT-használat, webes alkalmazások

Egyre növekedő szakadék van a diákok iskolán kívüli IKT (információs és kommunikációs technológiák) használata és az iskolán belüli, tanulási-tanítási célból történő IKT-használat között (OECD, 2009), holott a 21. század technológiai eszközei új lehetőséget nyújtanak a tanítási-tanulási folyamat hatékonyabbá tételére (Molnár, 2008). Ezen eszközök iskolában történő eredményes használatának három feltétele van: (1) a technológiához való hozzáférés biztosítása, (2) magas színvonalú elektronikus tartalmak elérhetősége, illetve (3) a tanárok eszközhasználati és módszertani felkészültsége (UNESCO, 2002).

A kutatás célja a tanárképzés kezdetén járó hallgatók különböző multimédiás eszközök, web 1.0 és web 2.0-es alkalmazások használatában való jártassága, illetve ezen a területen a tanárképzéssel szemben történő elvárásainak feltérképezése. A mintát (N=203) bachelor képzésben résztvevő hallgatók alkották.

A többségében négyfokozatú Likert-típusú itemet tartalmazó kérdőív négy területre fókuszált: (1) a web 1.0 és web 2.0-es alkalmazásokban való jártasság, (2) az alapvető IKT ismeretek feltérképezése; (3) eddigi iskolai IKT-s tapasztalatok; (4) tanárképzéssel szemben állított IKT-val kapcsolatos elvárások. Az adatfelvétel a 2008/2009-es tanév őszi félévében zajlott.

Az eredmények alapján a felmérésben résztvevő hallgatók gyakorlott számítógép- és internethasználók (97,0%-uk több mint 3 éve használ számítógépet, 95,5%-uk legalább hetente 3–4 alkalommal internetezik). Noha a hallgatók többsége a Net Generáció tagja, tanáraik ezt figyelmen kívül hagyva az oktatás folyamán mellőzik a web 2.0-es alkalmazásokat: wikiket (78,6%), blogokat (91,4%), továbbá a hallgatók 52,8%-a oktatászoftverek iskolai alkalmazásával sem találkozott még. Tapasztalataik alapján a középiskolai és az egyetemi tanárok leggyakrabban (havonta többször) számítógépet (55,5%), projektort (54,3%) és írásvetítőt (50,8%) használnak az órákon, az újabb eszközök [interaktív tábla (14,2%), digitális fényképezőgép/kamera (4,6%), szavazóegység (3,1%), a tablet PC (3,6%), UMPC (2,6%)] használata szignifikánsan ($x_1=3,35$, $x_2=1,46$, $t=26,6$, $p<0,05$) ritkább. Az egyéni tapasztalatok hatással vannak a leendő tanárok érdeklődésére. Azon hallgatók jelentős része nem tartja fontosnak az oktatási blogok (58,3%), wikik (36,6%), vagy a digitális napló (16,9%) használatának elsajátítását, akik korábban valamilyen órán nem találkoztak ezekkel az eszközökkel.

Összességében az eredmények alátámasztják, hogy a tanórai tapasztalat jelentős mértékben befolyásolja a jövő tanárainak IKT attitűdjét, terveit és gyakorlatát. Ezért a tanárképzés kiemelt feladata, hogy megtanítsa a jövő tanárainak a legújabb IKT eszközök és webes alkalmazások oktatási használatát, mert csak az egyéni tapasztalat gyakorolhat hatást a jövő tanárainak tanítási gyakorlatára.

A kutatás az OTKA K75274 támogatásával valósult meg.